

Beslutad av: Kulturnämnden 2018-04-17 och Regionutvecklingsnämnden 2018-04-17  
Diarienummer: KUN 2017-00682, RUN 2017-00795

# Västra Götalandsregionens program för kulturella och kreativa näringar 2018-2020

## **Kort version**

Innehållsansvar: Koncernstab regional utveckling och koncernavdelning kultur

Dokumentet ersätter: Handlingsprogram för kulturella och kreativa näringar 2014-2016

# Innehåll

<b>1. Inledning och syfte</b>	<b>3</b>
Vad är kulturella kreativa näringar?	3
Definition av kulturella kreativa näringar	3
<b>2. Trender och utmaningar</b>	<b>4</b>
Globala trender och utmaningar	4
Regionala förutsättningar	4
<b>3. Mål och målgrupper</b>	<b>5</b>
Övergripande mål	5
Insatsområden	6
Målgrupper	6
<b>4. Insatsområden</b>	<b>6</b>
Insatsområde 1 – Branscutveckling	6
Insatsområde 2 – Platsutveckling	7
Insatsområde 3 – Företags- och kompetensutveckling	9
<b>5. Insatsformer och bedömning</b>	<b>11</b>
<b>6. Utvärdering och uppföljning</b>	<b>12</b>

# 1 Inledning och syfte

Västra Götalandsregionens program för kulturella och kreativa näringar 2018-2020 är gemensamt för kulturnämnden och regionutvecklingsnämnden och ska vara vägledande för beslut om stöd för att utveckla dessa näringar.

## Vad är kulturella och kreativa näringar?

Kulturella och kreativa näringar beskrivs av Tillväxtverket ”som företag som har kulturskapande eller andra kreativa processer som bärande del av sin affärsidé eller som råvara. Detta ger tillsammans med relationen till omvärlden särskilda förutsättningar för dessa företag att utvecklas, nå nya marknader och skapa nya produkter”.

## Definition av kulturella och kreativa näringar

En nationell definition och statistik för kulturella kreativa näringar redovisas av Tillväxtverket i rapporten *Kreametern – guide till svensk statistik för kulturella och kreativa näringar* (rapport 0233, 2017). Tillväxtverkets definition enligt rapporten är följande branschgrupper med bransch kategorier inom parentes:

- Arkitektur
- Audiovisuellt (audiovisuella lagringsmedier, dataspel, film och TV, radio)
- Bild och form (design, foto, konst)
- Kulturarv (arkiv, historiska och arkeologiska platser, museer)
- Litteratur och press (bibliotek, litteratur, okatalogiserat, press)
- Litterärt och konstnärligt skapande
- Mode
- Reklam
- Scenkonst (kulturutbildning, musik, scenkonst)

Tillväxtverkets definition har begränsats av kravet att branscherna ska vara mätbara. Med anledning av detta har Västra Götalandsregionen utökat denna definition med vissa tillägg och samtidigt gjort vissa omstruktureringar av branschgrupperna, se vidare insatsområde 1 (se s.11).

Den nationella statistiken ger möjlighet till regionala och internationella jämförelser samt ger stöd för uppföljning av mål och underlag för beslut för delar av Västra Götalandsregionen program. Den nationella statistiken återfinns på Tillväxtverkets hemsida under rubriken Kreametern: <https://tillvaxtverket.se/statistik/kulturella-och-kreativa-naringar/kreametern---statistik.html>

Nationella myndigheter med uppdrag att stödja utvecklingen av de kulturella och kreativa näringarna är följande:

**Tillväxtverket:** <https://tillvaxtverket.se/aktuella-amnen/naringar-i-forandring/kulturdreven-tillvaxt-starker-regionerna.html>

**Statens kulturråd:** <http://www.kulturradet.se/sv/verksamhet/Kulturella-och-kreativa-naringar/>

**Riksantikvarieämbetet:** <https://www.raa.se/kulturarvet/regional-tillvaxt-och-utveckling/kulturella-och-kreativa-naringar/>

## 2 Trender och utmaningar

### Globala trender och utmaningar

Globalisering, urbanisering och digitalisering är tre megatrender i vår tid som alla påverkar KKN-sektorn på olika sätt: globaliseringen gör att KKN-företagen måste tänka globalt redan från dag ett. Urbaniseringen innebär bland annat att kommunerna tävlar om att ”hamna på kartan”, ofta med hjälp av kulturella och kreativa näringar. Innovationsdriven utveckling anses nödvändig i de växande städerna. Digitaliseringen har helt förändrat förutsättningarna för samtliga KKN-branscher där villkoren för produktion och distribution helt ställts över ända och där de branscher som dröjt med att ställa om till e-handel hamnat på efterkälken.

Kulturella verksamheter betraktas vanligen som inriktade mot direktkonsumtion av hushållen, men för hela KKN-sektorn sammantaget står försäljning som underleverantör för nära 60 procent av omsättningen. Det innebär att KKN-branscherna är integrerade med det övriga näringslivet genom olika leverantörskedjor och därmed starkt beroende av konjunkturläget.

Besöksindustrin är ett exempel på en industri som är tätt sammanlänkad med KKN-sektorn och där båda är beroende av hushållens köpkraft: om resandet minskar, minskar också de sidointäkter som är förknippat med resande. För att ta exempel från Västra Götaland är de största ekonomiska värdena av stora resmål och evenemang som exempelvis Läckö slott, Liseberg eller Way Out West inte de direkta biljettintäkterna, utan turistekonomiska effekter i form av resetjänster, övernattningar, restaurangbesök och övrig konsumtion.

Stöd till kulturella och kreativa näringar har varit en del av nationella och regionala utvecklingsinsatser i Sverige sedan början av 2000-talet – först i KK-stiftelsens regi och därefter med stöd av bland annat Tillväxtverket. 2010 tillsatte regeringen ett råd för kulturella och kreativa näringar och under 2017 togs den första nationella statistiken fram i ”Kreametern”. Västra Götalandsregionen antog sitt första handlingsprogram för kulturella och kreativa näringar 2009.

### Regionala förutsättningar

Det finns många utmaningar för KKN-sektorn i Västra Götaland. Samhällstrender påverkar branscherna i olika riktningar: arkitektur är en av de hetaste branscherna just nu genom det stora behovet av nya bostäder i landets expansiva städer. Modebranschen går, som tidigare nämnts, på högvarv delvis tack vare stora företag (exempelvis H&M) på export. Samtidigt har de flesta branscher fått ställa om från analogt till digitalt och till nya krav och nya affärsmodeller och distributionskanaler. En annan utmaning är klyftorna mellan stad och land. Det krävs särskilda insatser för branschernas utveckling på landsbygden eftersom städerna har ett försteg i sin koncentration av kreativa personer och företag. En annan

utmaning är att behålla och öka återväxten av utövare inom KKN-branscherna. Eftersom det är svårt att livnära sig inom många yrken, särskilt inom den konstnärliga kärnan, krävs särskilda insatser för att attrahera unga. Internationalisering är många gånger en outnyttjad potential för branschen.

Flera regioner i landet arbetar strategiskt för att KKN-sektorns ska utvecklas på ett hållbart och kreativt sätt. Västra Götalandsregionens insatser sker genom samverkan och kunskapsutbyte med dessa regioner.

### 3 Mål och målgrupper

Programmet ska tillsammans med åtgärder och insatser från andra politikområden samt i samarbete med andra lokala, regionala, nationella och internationella aktörer skapa förutsättningar för en stark utveckling och långsiktigt hållbar tillväxt inom KKN-sektorn i Västra Götaland. Programmet vill främst stödja insatser som bidrar till hållbarhet inom KKN-sektorn. I Västra Götaland pågår innovation inom exempelvis mode- och filmbranschen samt kulturarvsområdet.

#### Övergripande mål

Västra Götalandsregionens program för kulturella och kreativa näringar 2018-2020 ska bidra till:

- att Västra Götaland 2020 har den högsta tillväxten inom KKN-sektorn i landet i % räknat avseende bidrag till BNP (nationalekonomiskt mått)<sup>1</sup>, både totalt och per branschgrupp.
- att Västra Götaland 2020 har den högsta tillväxten inom KKN-sektorn i landet i % räknat avseende antal anställda<sup>2</sup> och antal företag och omsättning (företagsekonomiska mått), både totalt och per branschgrupp.
- att Västra Götaland har en väl utvecklad och långsiktigt fungerande infrastruktur för att stödja utveckling och hållbar tillväxt inom KKN-sektorn.

#### Insatsområden

1. Branscutveckling
2. Platsutveckling
3. Företags- och kompetensutveckling

#### Målgrupper

Målgrupper för åtgärderna är främst blivande och befintliga företag/företagare i Västra Götaland samt bransch- och stödorganisationer inom KKN-området, kommunerna och det civila samhället.

<sup>1</sup> Mått enligt Tillväxtverkets statistik i Kreametern.

<sup>2</sup> Antal anställda i Tillväxtverkets statistik i Kreametern motsvarar heltidsekvivalenter.

## 4 Insatsområden

### Insatsområde 1 – Branschutzveckling

Västra Götalandsregionens definition av KKN omfattar följande branschgrupper med bransch kategorier inom parentes:

- Arkitektur
- Audiovisuellt (audiovisuella lagringsmedier, dataspel, film och TV, radio)
- Bild och form (design, foto, konst, konsthantverk)
- Kulturarv (arkiv, historiska och arkeologiska platser, museer, slöjd och hantverk)
- Litterärt skapande, bibliotek och press
- Mode
- Reklam
- Scenkonst (kulturutbildning, musik, scenkonst)

Branschutzveckling gäller såväl företag inom samma bransch som mellan branscher. KKN består av en mängd olika branscher som har mycket gemensamt men också stora olikheter för att bedriva verksamhet. En anledning till att branscherna inom KKN inte kan ses som en helhet är att de verkar under skilda affärslogiker<sup>3</sup>:

Det kan handla om en traditionell industrilogik där det är möjligt att massproducera företagets produkt. Det finns också företagande som bygger på *live-verksamhet*. Det vill säga att produkten/tjänsten de säljer finns/äger rum på en specifik plats och tillfälle. En tredje affärslogik bygger på företag som är *värdeförstärkare*, vilket innebär att deras verksamhetsidé syftar till att förstärka värdet på andra produkter.

Insikten om de skilda affärslogikerna är viktig för att förstå hur strategier för KKN-utveckling kan utformas. Vissa branscher, som till exempel musikbranschen befinner sig inom flera av logikerna och kan i vissa fall fungera överbryggande mellan branschgrupperna inom KKN-sektorn. Alla branscher kan inte utvecklas med samma lösningar utan det krävs flexibla och anpassade insatser. Flera branscher upplever t.ex. stora behov av att säkerställa kompetensförsörjningen genom väl fungerande yrkesutbildningar för att skapa ett stabilt inflöde av yrkeskunniga människor till sitt branschområde.

#### Mål

- Stärkt sektoröverskridande samverkan mellan KKN och andra näringslivsområden för att möjliggöra utveckling av nya hållbara kulturella och/eller konstnärliga produkter och tjänster.

<sup>3</sup> Rapport "Exportera kreativitet – Nationella policyverktyg för export av kulturella och kreativa näringar" Volante Research.

- Fler partnerskap<sup>4</sup> där kulturell och konstnärlig kompetens är en resurs för att bidra till att utveckla innovationer i andra branscher.
- Växande och utvecklingsinriktade branschgrupper inom KKN.
- Stärkt samverkan inom och mellan KKN-branscherna som möjliggör ökad kapacitet för en hållbar affärsutveckling.

### Åtgärder

- Stärka samverkan mellan KKN-sektorn och övrigt näringsliv, exempelvis turism-/besöksnäringen.
- Branschspecifika möten för erfarenhetsutbyte och stimulera till samarbete.
- Skapa möten och innovationslabb kring noderna (t ex science parks) med fokus på tvärssektoriell samverkan och hållbara lösningar.
- Utveckla lösningar för hur resurser kan sambrukas mellan företag, t ex administration, kompetens, lokaler mm.
- Stärka yrkesutbildningarna inom KKN-sektorn.

### Indikatorer

- Antal branschspecifika utvecklingsinsatser, antal representerade företag och deltagare.
- Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar.
- Antal partnerskap och avtal med tvärssektoriell inriktning som syftar till nya tjänster och produkter.
- Antal möten med inriktning på tvärssektoriell samverkan.
- Utveckling av antal företag, antal anställda och omsättning inom KKN:s olika branschgrupper.

## Insatsområde 2 – Platsutveckling

### Hållbara platser - samordning

Långsiktig och hållbar platsutveckling kräver bred samverkan mellan aktörer på platsen. En förutsättning är också att regionala stödfunktioner samordnas utifrån platsens specifika behov. Det civila samhället spelar stor roll som motor för idékraft och engagemang inom platsutveckling.

Det treåriga projektet ”Samverkan för regional serviceutveckling – hållbara platser” drivs av Västra Götaland tillsammans med Länsstyrelsen och Tillväxtverket fram till 2019. Det ska stärka mindre orters näringsliv, serviceutbud och attraktivitet genom samverkan mellan civilsamhälle, näringsliv och offentliga aktörer<sup>5</sup>. Projektet som är en insats inom det regionala serviceprogrammet kommer bland annat att resultera i utvecklade arbetssätt som optimerar insatser från statliga, regionala och kommunala aktörer samt lokala nätverk.

<sup>4</sup> Partnerskap i KKN-sammanhang kan närmast beskrivas som samarbete och delat ansvar mellan företag för olika insatser såsom exempelvis produktutveckling, produktion och försäljning.

<sup>5</sup> <http://www.vgregion.se/regional-utveckling/program/regionalt-serviceprogram/samverkan-for-regional-serviceutveckling/>

## Kunskapsunderlag

*Cultural Planning* har under många år varit en metodik som utvecklats och använts i flera kommuner i Västra Götaland. Kultur i Väst drev under ett antal år Cultural Planning Laboratory som samlade ett femtontal kommuner som tillsammans arbetade efter metoden att inventera kommunens kulturresurser och sedan initiera en dialog med civilsamhället. I Borås arrangerades 2016 Nordic Urban Lab med deltagare från hela Norden för att fördjupa sig i stadsutveckling med kulturella förtecken.

Under 2017 var Västarvet processledare för ett arbete finansierat av kulturnämnden om hållbar platsutveckling i Västra Götaland tillsammans med Kultur i Väst och koncernavdelning kultur<sup>6</sup>. Några av frågeställningarna har varit hur man som offentlig aktör kan stimulera platsutveckling, hur kreativitet kan spridas till andra sektorer och vilken roll kulturen kan ha i sådana processer. Processen fortsätter 2018 med en fortbildning för kommunerna om medborgardialog och medskapandeprocesser.

Under 2012-2017 har kulturnämnden medfinansierat den praktisknära forskningsstudien *Kreativa kraftfält* i Fyrbodalen, Göteborgsregionen (exklusive Göteborg) och Skaraborg. Forskningen har sin utgångspunkt i kulturekonomen Pier Luigi Saccos beskrivning av kulturpolitikens historiska utveckling i tre stadier. Studien visar hur kulturaktiviteter, kulturfaciliteter och branscher är integrerade i delregioners näringsliv. Analysen av kartor och grafer kan användas för att på olika sätt utmana etablerade samband och relationer genom riktade satsningar och projekt med syfte att stimulera samverkan mellan olika branscher och nya målgrupper.

En *LEA (lokalekonomisk analys)* är ett verktyg för lokala utvecklingsgrupper på landsbygden. Den syftar till att redovisa statistik för utvalda geografiska områden som sedan kan fungera underlag för överväganden och beslut om hur en mer hållbar lokal ekonomi kan utvecklas.

## Metoder

Västra Götalandsregionen har under de två tidigare programperioderna gett stöd till platsutveckling inom KKN-området, så kallade *kultursystem*. Ett kultursystem kännetecknas av ett antal aktörer inom ett geografiskt område som i sin kulturella verksamhet ömsesidigt stödjer och är beroende av varandra. Rätt utnyttjat, genom att anlägga ett systemperspektiv, blir det möjligt att identifiera hur dessa värdeskapande konstellationer ser ut och vilka strukturer som kan göra dem framgångsrika. Genom programmet har ett antal sådana system under åren identifierats och stöttats.

*BID (Business Improvement District)* är en internationellt etablerad metod för samverkan mellan privat och offentlig sektor. Syftet med metoden är att skapa trygga, estetiskt tilltalande och attraktiva platser som attraherar nya etableringar och stimulerar handelsutveckling. Den tillämpas särskilt vid utveckling av stadsdelar och stadskärnor där parter från privat och offentlig sektor samverkar inom ett geografiskt definierat område. BID har ofta använts som metod för att lösa aktuella problem, till exempel svårigheter att upprätthålla lokal service och säkerhet.

<sup>6</sup> [http://www.vastarvet.se/tjanster\\_och\\_projekt/aktuella-projekt/platsutveckling-x-4/](http://www.vastarvet.se/tjanster_och_projekt/aktuella-projekt/platsutveckling-x-4/)



## Avtal och överenskommelser

Samverkan för platsutveckling kan fastställas genom avtal och överenskommelser mellan berörda parter. En avtalsform är *IOP* (Idéburet offentligt partnerskap) för samverkan mellan offentlig sektor och det civila samhället. *IOP*-avtal skrivs ofta runt en speciell verksamhet, som ägs av den idéburna organisationen, men som den offentliga sektorn vill medverka i. *IOP* är en form av partnerskap som kan användas när varken traditionellt föreningsbidrag eller upphandling är lämpligt.

## Mål

- Öka kulturföretagens och kulturorganisationernas roll i hållbar platsutveckling.
- Öka attraktiviteten genom ökat företagande.
- Öka kunskapen genom kontinuerlig processutveckling av pågående platsutveckling.
- Öka enskilda kulturföretagares möjligheter att leva på sina verksamheter.

## Åtgärder

Synliggöra, skapa och stödja platsutvecklingsprojekt i Västra Götaland:

- genom att initiera ett antal nya platsutvecklingsprojekt,
- genom att nyttja kulturnäringsar som motor i utvecklingen,
- genom samverkan och systemstöd.

## Indikatorer

- Antal igångsatta och genomförda platsutvecklingsprojekt.
- Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar.
- Resultat och effekter av platsutvecklingen.
- Antal kulturföretagare som kan leva på sin verksamhet.

## Insatsområde 3 – Företags- och kompetensutveckling

KKN-området kännetecknas av en stor mängd små företag där en majoritet är enmansföretag. Företagarna drivs ofta främst av sina kreativa och kulturella visioner där företagsformen blir den nödvändiga förutsättningen för att kunna driva verksamheten. Därför finns ett stort behov av kompetensutveckling inom företagande. KKN-företagare kan inte alltid tillgodogöra sig traditionell företagarrådgivning då den sällan är anpassad efter de specifika förutsättningar och affärslogiker som är vanliga i de kulturella branscherna. Genom specialanpassade rådgivningsinsatser och kompetensutveckling skapas en grund för bättre utveckling för KKN-branschen som helhet. Utvecklingen inom hela KKN-sektorn är kraftfull och präglas av en stark omvandling och utveckling inom digitalisering, internationalisering och konkurrens. Stöd till företagares affärsmässiga kompetensutveckling behöver därför samordnas av regionala aktörer som Västra Götalandsregionen, kommunalförbund mm.

## Innovativ digitalisering

Alla branscher påverkas av den snabba digitaliseringen. Detta gäller inte minst KKN där utvecklingen sker samtidigt i många parallella spår. Idag är digitalisering ett centralt verktyg för exempelvis *synliggörande*, *införsäljning* och *attraktionsskapande* som behövs för att stärka konkurrenskraft och verksamhetsutveckling. Kompetens kring detta blir allt

nödvändigare i en utveckling där det går snabbt att göra sig synlig och skapa erbjudanden globalt.

*Synliggörande* innebär att förstå hur ett företag eller en verksamhet blir synlig, attraktiv och spridd genom t.ex. sociala medier, hemsidor och andra digitala kanaler. *Införsäljning* handlar om att lära sig nödvändiga tekniker kring säljande via digitala kanaler och verktyg som skapar möjligheter att nå geografiskt bredare och ibland hela världen med sitt erbjudande. *Attraktionsskapande* möjliggörs genom upplevelsehöjande digitala tekniker som VR, appar, spel m.m. så att aktörer och institutioner kan lyfta attraktionskraften för sina erbjudanden och intressera helt nya målgrupper.

Kulturnämnden har nyligen antagit riktlinjer för digitalisering inom strategiområdet *Nyttja tekniken*. Ett särskilt program för digitalisering av kulturen i Västra Götaland kommer att utvecklas under 2018 och 2019 med inriktning på kulturarv, bildkonst och scenkonst.

### **Entreprenörskap inom KKN**

En viktig insats inom KKN-programmet blir att tillhandahålla en effektiv entreprenörskapsträning och nyföretagarrådgivning för blivande KKN-företagare i Västra Götaland. Särskilt gäller detta i anslutning till utbildningsorter som Skövde, Mariestad, Lidköping, Tibro, Steneby, Borås och Göteborg. Programmet ska stödja entreprenör- och affärsutveckling inom KKN-sektorn. Den samverkan som redan finns mellan flera av utbildningsorterna kring affärsutvecklingskompetens ska stärkas och vidareutvecklas.

Nya ideer och innovativa företag är viktigt för att förnya och stärka KKN-sektorns framtidsutsikter. Fungerande verktyg för detta kan av erfarenhet vara talangtävlingar i olika former där deltagarna också ges möjlighet till vidare utveckling genom rådgivning och affärsutveckling. Insatser för att synliggöra lovande nya KKN-aktörer ska ges utrymme i programmet.

### **Internationalisering**

I de flesta branscher inom KKN-sektorn är företagen en del av en internationell spelplan. Konst och kulturuttryck blir genom bl a den digitala utvecklingen föremål för en världsvid marknad. Detta skapar stora möjligheter men även en skarpare konkurrens samt behov av ökad kompetens. Regionala stödaktörer behöver hjälpa de mindre KKN-aktörerna att kunna verka och synas på en internationell spelplan.

Det finns många olika aktörer som arbetar med internationaliseringsprocesser i Västra Götaland. På uppdrag av regeringen har ett Regionalt Exportcenter för Västra Götaland etablerats där alla offentliga exportfrämjare finns samlade inklusive privata aktörer. Västra Götalandsregionen ingår via Regionalt Exportcenter i Team Sweden KKN som är ett nationellt nätverk som ingår i regeringens exportsatsning för att internationalisera företag inom KKN. Dessa två nätverk/samarbeten är viktiga resurser för att stöda KKN-företag i sitt internationaliseringsarbete.

De planerade insatserna ska bidra till att underlätta företagets internationaliseringsprocess genom att bidra till kunskap om hur företagen kan hitta nya internationella partners, utveckla nya sätt att mötas, öka företagets kompetens om omvärlden och hantera kulturella skillnader. Insatserna ska även bidra till en bättre samordning bland regionala och lokala aktörer och skapa insikt om vikten av internationalisering, inte bara genom att skapa större marknader för företagen att verka på, utan även utifrån ett innovationsperspektiv.

## Mål

- Väl fungerande stödformer för entreprenörskap.
- Ökad digital kompetens.
- Ökad konkurrenskraft på en nationell och internationell marknad.

## Åtgärder

- Främja nya idéer och innovativa företag.
- Stödja entreprenörs- och affärsutvecklande projekt och verksamheter.
- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser inom innovativ digitalisering.
- Analysera företagens internationaliseringspotential och försäljningskanaler.
- Stödja regionala nätverk för internationalisering av företag inom KKN.

## Indikatorer

- Antal företag som får rådgivning.
- Antal företag som utvecklar nya produkter.
- Antal individer i kompetensutvecklingsinsatser inom innovativ digitalisering.
- Antal företag som påbörjat en exportsatsning.

# 5 Insatsformer och bedömning

## Programmet finansierar förstudier, samverkansprojekt och samverkansmiljöer:

- **Förstudier** avser vanligtvis mindre studie som genomförs i samverkan med flera parter och med medfinansiering från sökande och/eller samverkansparter.
- **Samverkansprojekt** är projekt i samverkan och med medfinansiering från flera parter. Nivån av Västra Götalandsregionens finansiering beror på insatsens art, medfinansiering och insatsens relevans för regional utveckling.
- **Samverkansmiljöer** är miljöer som till exempel science park, centrumbildningar, kultursystem, labb etc. med relevans för insatsområdena.

## Bedömningskriterier för finansiering:

**Relevans** – Bidrar projektet till programmets syfte och mål?

**Potential** – Bidrar projektet till att nya och innovativa lösningar utvecklas och testas?  
Bidrar projektet till att lösningarna sprids efter och utanför projektets ram?

**Genomförbarhet** – Är projektets planering av aktiviteter och budget i relation till uppsatta mål?

**Aktörskonstellation** – Är projektets förankring hos relevanta aktörer? Har deltagarna kapacitet att skapa betydande förändring? Är fördelning av roller och medfinansiering rimlig?

Direkta företagsstöd hanteras inom ramen för Västra Götalandsregionens SMF-program där verktyg som såddfinansiering, konsultcheckar och FoU-kort finns.

För mer information om ansökningar se webbsidan: <http://www.vgregion.se/regional-utveckling/program/kulturella-och-kreativa-naringar/>. Kontakta programansvarig innan ansökan skickas in.

## 6 Utvärdering och uppföljning

Uppföljning av beslutade projekt följer de rutiner som finns för respektive nämnd vad gäller till exempel rapportering. De projekt som beviljas ska bidra till programmet och är därmed en del av den utvärdering som kommer att ske när programperioden är slut.